Anul IV. Decembrie 1933 No. 34

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAŢIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ŞI GENERALĂ.

CUPRINSUL:

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: PETROŞANI, STRADA FILIPESCU No. 3

Revista „Plaiuri Hunedorene“ apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v.-preşedintele Asoc. înv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie,
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor,
Gh. Ittu — Petroşani,

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia. **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu şi **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu, N. Sporea şi **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

Constantin Stan şi **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** – Petroşani, **Marin Biciulescu** – Bucureşti, **P. Rusu**—Ţebea, **Alexiu David**—Petroşani, **Sabin Jula** şi **I. Morţun**—Simeria, **Nicolae Creţu**—Orăştie, **A. Constantinescu** şi **Valeria Nemet**—Hunedoara, **Ioan Baciu**—Răcăştie, **Daniil Popescu**—Hăşdat, **Pavel Popescu**—Peştişul-Mic, **Pompeiu Hossu Longin**—Vulcan, **Sterian Ciucescu**—Ruda, **N. Roşca Greci, G. Mironescu** — Iaşi, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Piteşti şi **N. Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser**-Ghelar, **Niculae Manea**-Curpeni. *M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivaşcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I. Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareş, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu.*

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul şi anul revistei se socoteşte după anii şcolari adecă dela 1 SEPTEMBRIE la 1 IULIE

Anul IV. Decemvrie 1933. No. 34.

EDUCAŢIA COPILULUI în FAMILIE

(Urmare) de ANGELO PATRI

P e t

Verişoara Maria se îndreaptă, spre casă, într'o trăsură dela gară, simţind dela început o bucurie că va petrece o zi frumoasă în societatea verişoarei şi a copilei sale Pet, pe care nu o văzuse încă.

„Să nu-i dai mai mult de 25 bani, Maria. Dacă îi dai mai mult, ea va primi. Mama ei nu-i dă nicicând mai mult".

Maria, puţin cam încurcată, dă vizitiului o jumătate de dolar. El primeşte, încercând să exprime, printr'o mişcare de cap, mulţumirile lui pentru Maria şi blestemele pentru Pet. Aceasta-i face un grimas cu limba, apoi dă loc Mariei. Maria, depunând pălăria ei împodobită cu pene frumoase de fazan, pe masa din anticameră, abia se aşează în salon, când vede pe Pet intrând cu nişte pene foarte frumoase în mână, vânturîndu-le, întocmai ca pe un steag.

„De unde ai luat aceste pene?" : întreabă mama îngrijorată.

„De pe masa din anticameră".

„De pe masa din anticameră? Ce însemnează aceasta? Le-ai rupt probabil de pe pălăria Mariei?"

„Poate fi".

„Du te imediat şi pune-le înapoi pe masă. Maria nu te va iubi, dacă faci astfel de lucruri. Pune penele la loc".

„Nu, vreau să mă joc".

„Cere-le tu, Mario, poate că ţie ţi-le va da".

In grabă, Maria, fără să zică vreun cuvânt, merge drept înainte luând penele din mâna copilei. Pet nu era pregătită să înfrunte o acţiune de acest fel, când băgă de seamă că pierduse penele, începu a striga şi a trage cu piciorul.

„Are inima slabă, şi mă tem foarte mult să o contrariez aceasta este vina mea".

Maria se simţi vinovată şi turburată. Dar ce ar fi trebuit să facă? Copila nu ar fi trebuit să-i smulgă penele din pălăria sa.

Intre acestea se apropie ora prânzului, călătoria mărise pofta de mâncare a Mariei : „Iată o costiţă şi cartofi fripţi, Mario, ştiu că-ţi plac", şi zicând atsfel, mama îi puse înainte farfuria.

„Nu, nu, nu", strigă Pet. „Lasă-mă să servesc eu. Ia tot ce e aci şi lasă-mă să servesc eu".

Mama duse farfuria înapoi, puse totul la loc şi porunci

fetiţei să servească pe verişoara sa. La mari intervale de timp şi una câte una, Maria primi felurile de mâncare, dar după ce se răciseră cu totul.

Pe întreagă durata prânzului, Pet domină conversaţia. La ora cinci, Maria îşi aduse aminte că trebuia să se găsească în oraş, iar la ora 5 şi 20 plecă. Ceva îi spunea că va trebui să mai treacă vreo cinci ani până ce va avea dorinţa să mai revadă pe Pet!

Elisabeta nu vrea să mănânce.

„Bună ziua! Faceţi-mi plăcerea şi lăsaţi-mă să iau pe Elisabeta, trebue să o conduc imediat, acasă". Mama care intră, pronunţând aceste vorbe, într'o şcoală, era nervoasă şi deabia respira.

„De sigur. Aţi fi putut cere permisiune dela oficiul din etajul întâi, scutindu-vă de a mai urca până aici. Sper însă că nu e nimic grav?

„Da. Este vorba de Elisabeta care-mi face o mulţime de necazuri. Secretariatul nu a voit să-mi îngădue: mi-a spus să viu sus spre a cere aici, fiindcă în săptămâna aceasta a trebuit să vin în fiecare zi să o iau pe Elisabeta. A adăugat că nu-mi mai poate da nici un permis, dacă nu primeşte vreun ordin explicit dela D-voastră".

„Dar pentruce a trebuit să vă duceţi copila dela şcoală în fiecare zi, din această săptămână?"

„Fiindcă nu vrea să mănânce nici măcar o bucăţică din dejun, pentru aceasta mi-e teamă să nu-i fie rău şi viu în fiecare zi să o iau şi să o supraveghez ca să mănânce câte ceva".

„A, acest lucru nu se mai poate continua! Elisabeta trebue să dejuneze la ora fixată şi trebue să înveţe în orele de studiu".

O ştiu bine şi eu, dar ea nu vrea să mănânce... Ce pot să fac?

„Trebue să i-o impuneţi!"

„Dar cum? Spuneţi-mi cum. Am şezut lângă dânsa şi am încercat să o conving să mănânce la ora stabilită. Ea se târgueşte cu mine pentru orice îmbucătură: „Voiu mânca o bucată de pâine, o lingură de supă, voiu bea puţintel lapte". Imi vine să înebunesc! Ce va fi de această fetiţă, dacă nu vrea să mănânce?"

„Doriţi într'adevăr ca să se lase de acest obiceiu?"

„Cum de nu? M-a obosit şi m-a chinuit atât de mult în cât nici nu mai pot dormi. Cred că va slăbi de moarte!“

Copila, chemată, veni în birou. Avea o înfăţişare fericită şi părea dispusă să ia dejunul.

„Dece nu ai dejunat în dimineaţa aceasta, Elisabeta?“

„Nu-mi era foame“, şi o rază de îndărătnicie străluci în ochii ei albaştri.

„Foarte bine. Perfect. Nu trebue să mănânci când nu ai poftă“, zise directorul. „Te poţi reîntoarce în clasă“.

Privirea de îndărătnicie, lăsă locul unei priviri de surprindere, de întristare şi de jenă. Dar, ascultător, Elisabeta se reîntoarse în clasă.

„Nu o veţi lăsa acasă să mănânce ceva? întrebă cu îngrijorare mama.

„Nu, nu voiţi să o corectaţi? Nu-i daţi nici un fel de mâncare până la prânz. Dacă mănâncă, bine. Dacă nu mănâncă, este şi mai bine. Lăsaţi-o singură până ce se va decide ea însăşi să mănânce, şi orice ar face, nu lăsaţi să înţeleagă că vă preocupaţi de ea.

„Când aţi terminat cu mâncarea, duceţi toate lucrurile şi nu-i oferiţi nimic în afară de mâncări. Ea va mânca atunci când va vedea că nu mai înţelegeţi să continuaţi jocul, fiindcă ea nu face altceva decât, se joacă cu d-ta. Când va băga de seamă că a-ţi întrerupt jocul pentru totdeauna, nu veţi mai avea nici o neplăcere“.

Nu se mai permite copiilor să dramatizeze prea mult mica lor lume: ei sunt dispuşi să o facă dacă părinţii nu au isteţimea de a împiedeca acest lucru.

Copilul

Era aproape sfârşitul anului şcolar: nu se vorbea decât de promoţiuni şi de căderi. Şcolarii cei mai străluciţi care ştiau să fie cei dintâi în clasă spuneau că se aşteptă la cădere. Era atât de plăcut să auzi pe tovarăşul tău surmenat:“ Tu căzut? Aş vrea să am certitudinea că chiar tu ai să fii promovat“.

Era un timp de râs vesel şi de multe flecăreli. Nu toţi elevii ci numai acei din anumite clase, trebueau să susţină exa menul. Domnişoara Lavinia repeta cu ei tabela înmulţirii, cetea cu ei şi le povestea întâmplări şi toate acestea erau foarte interesante.

Fiecare spera să răspundă bine pentruca domnişoara

să le spună: „Cât sunteţi de străluciţi astăzi! Răspundeţi înainte de a fi pus examinatorul întrebarea!“ Şi învăţătoarea satisfăcută surâdea elevului.

Intr'o zi, puţin înainte de examen, învăţătoarea voi să deprindă pe copii la socoteli, mintal. Este foarte distractiv, când ştiu face lucrările şi când răspund repede fără ezitare. Şi d-şoara Lavinia întrebă mereu tot ceeace se ştia, iar dacă un elev nu ştia câte ceva, d-şoara făcea astfel ca să fie sigură de răspuns, întrebând dela altul. E ciudat cum ghiceşte mereu. Dar odată nu nemeri. Credea că Rafael ştie număra bani, dar el nu ştia. Toţi ceilalţi ştiau. Şi ea întrebă pe Ion: „Dacă aveţi trei monede, una de cincizeci, una de douăzeci şi una de zece bani, cât aveţi peste tot?“

Copilul, în mai puţin timp decât s'ar fi crezut, răspunse: „optzeci de bani“. Invăţătoarea îşi continuă interogatorul: puse întrebări asemănătoare lui Tadeu, lui Paul, Armand şi toţi răspunseră bine.

In sfârşit îndreptă aceeaşi întrebare lui Rafael, şi el nu ştiu să răspundă. Părea că nu înţelege, şi nici nu înţelegea efectiv. D-şoara Lavinia îi arată o monedă de nichel, întrebându-l câţi bani erau şi el nu ştia. Il întrebă atunci dacă cumpărase vreodată ceva din vreo prăvalie şi el răspunse că „nu“. Il întrebă dacă mamă-sa nu-l trimitea nicicând să cumpere câte o bucată de săpun, pâine sau vreun litru de lapte şi el răspunse că „nu“.

Ion răspunse: „Nu, nu-i este permis nicicând să coboare în stradă: mama lui şi mătuşa sa îl conduc la şcoală, ţinându-l de mână“.

D-şoara Lavinia merse să-l cerceteze acasă. Ion spusese adevărul. Rafael era de opt ani şi nicicând nu eşise singur, nu mersese singur, nicicând în vre-o prăvălie, nu cumpărase nicicând nimic, nu lucrase niciodată de capul lui, nici măcar strada nu o trecuse singur.

Un copil ce nu are libertatea necesară desvoltării, nu se poate desvolta.

Educaţie

Bunele maniere sunt o calitate atât pentru tineri cât şi pentru cei bătrâni. Toţi le admiră dar puţini şi le însuşesc. In America este tendinţa să se scuze manierele rele, şi să se strige „snob, drojdie aristocratică“ persoanelor educate. In realitate nu ne gândim aşa: în fundul inimii noastre, invidiem vorbirea corectă şi curtenirea.

Adevărata explicaţie a manierelor rele este că, oamenii nu cunosc altele mai bune. Nimeni nu a învăţat poporul care a trăit mereu între lume rău crescută, şi a imitat-o. Ceeace deplorăm nu se datoreşte la altceva decât imitării unui rău model.

Gândiţi-vă la modul vostru de purtare în tramvai. Este un loc liber când se opreşte tranvaiul. Un grup de lume se coboară. Un om şi o femee văd locul liber în acelaş timp. Se grăbesc să-l ocupe. Omul care de astădată este mai sprinten şi mai răsboinic ajunge întâia oară şi se aşează întâiul. Femeia, bătută, exclamă: „Canalie!“ Şi poate că are dreptate, dar nu este foarte bădăran? Omul o priveşte pe deasupra gazetei pe care cetit-o. E omenesc lucru, dar oare nu-i prea mojicesc? Copiii cari îl înconjoară, privindul cu ochii sgâiţi, au primit o lecţie, care va rămâne mult timp în mintea lor, asupra curtenirei din timpul călătoriei. Nu lipseşte „elementul dramatic“, ar zice un învăţător, şi lecţiunea e întipărită foarte uşor.

Restaurantul este un loc magnific pentru studierea relelor maniere. Este domnul care mănâncă supa, vesel, cu strigăte de bucurie, până la ultima lingură, care se mai găseşte pe fundul farfuriei şi pe care reuşeşte să o mai apuce cu lingura, ridicând farfuria într'o dungă. In faţa lui stă o doamnă al cărei braţ drept pare lipit de masă şi care-şi duce mâncarea la gură cu o astfel de sforţare care s'ar putea asemăna cu aceea pe care o depune un cal şchiop pentru a putea merge. Un copil o priveşte fascinat, şi fiţi siguri că la prima ocaziune o va imita.

Sunt persoane care vă cetesc gazeta peste umăr şi copii care vă fixează cu insistenţă şi fac observaţiuni despre nasul vostru în aşa chip şi cu o voce aşa tare, încât să audă toţi vecinii.

Este câte un individ care ceteşte scrisoarea pe care aţi lăsat-o deschisă pe masă, cari lasă uşa deschisă şi care vi se aşează, înainte suflându-vă drept în faţă.

Pentruce, o, pentruce le este lor permis să crească cu atât de puţină educaţie?

Bunele maniere

Un vecin al meu coborîse în stradă, conducându-şi copilul de mână, copil ce flecărea vesel şi atât de repede cât îi îngăduia limba şi plămânii. Tatăl îl observă surâzând. Păreau atât de liniştiţi şi de fericiţi, încât ajungându-i, surâsei şi eu, zicând: „Cum vă aflaţi?“

Vecinul meu se opri şi zise: „Frumoasă zi, nu-i aşa? Vedeţi pe Nik, este copilul meu. Nik, salută pe domnul, zi-i bună ziua!"

Copilul se strânse lângă picioarele tatălui său şi îşi întoarse capul în cealaltă parte.

Tatăl îl întoarse smucindu-l şi întrebându-l: „Ce este? Zi deci bună ziua".

Copilul îşi ascunse din nou capul.

„Hai, ce este? De ce îţi este frică? Nimeni nu te va mânca! Zi „bună ziua".

„E fricos, lăsaţi-l" mă rugai eu, Când mă va cunoaşte mai bine, vom deveni prieteni, atunci îmi va da bineţe şi-mi va spune multe lucruri frumoase"!

„Nu este tocmai fricos. Ar trebui să-l vedeţi în casă, face mai mult sgomot decât toţi ceilalţi frăţiori împreună. Haidem! Ce lucru este acesta? Zi „bună ziua". Stăruinţele se înteţiră, dar niciun glas nu ieşi din gura copilului, care încerca să se ascundă dinapoia tatălui său, care ar fi dorit să fie odorul său mai educat şi să dea „bună ziua".

„Copiii sunt sburdalnici în casă, dar atitudinea lor se schimbă când ies", continuai eu încercând să-l câştig pe Nik de partea mea. „Lor le este chiar frică".

Frică? De ce ar trebui să aibă frică? De d-voastră? Dar vă cunoaşte, ştie cine sunteţi: vă vede ieşind în fiecare zi şi spune altor copii. Toţi copiii vă cunosc. Hai! Zi „bună ziua".

Incepui a desmierda pe micuţul zicându-i: „Fii bun mititelule, altădată o să mă cunoşti şi atunci o să dai „bună ziua".

Tatăl îl smuci: „Haidem, stai drept şi dă „bună ziua"

Copilul, luptându-se ca să se strângă şi mai tare înapoia tatălui său care-l apucase cu amândouă mâinile, ridică ochii la cer ca şi când ar fi cerut asistenţa divină şi cu un oftat adânc scoase şi un „bună ziua". Atunci tatăl îl conduse mai departe pe stradă convins că îl învăţase o bună manieră.

Să-l fi învăţat într'adevăr? Eu cred că manierele se învaţă prin practica de fiecare zi. Nu se pot impune dela un moment la altul, sunt florile educaţiunei, care cer o cultură îndelungată şi îngrijită.

A roade bucăţele de gumă

Mătuşa Maria merse să-şi vadă nepoata preferită. Ii plăcea să petreacă din când în când, câte o săptămână cu ea „ca să vadă cum creşteau copiii".

Azi, ea este foarte întristată; evident a găsit ceva ce nu merge bine.

„Carolina, cum ţi-a trecut prin minte să permiţi copiilor să mestece la gumă de dimineaţa până seara?"

„Dar în fine, mătuşo, mestecarea gumei nu le poate pricinui nici un fel de rău. Mie însămi îmi plăcea într'un timp. Nu le omorîm bucuria. Mi-ar fi foarte neplăcut să te văd devenind la fel cu aceşti nesuferiţi reformatori, care mereu voesc să le reformeze pe toate, chiar şi plăcerile noastre cele mai nevinovate".

„Departe de mine această idee" răspunse mătuşa. „Dar ce plăcere procură mestecarea gumei". Nu simţi nici o plăcere clătinând urechile sau degetele sau chiar legănându-te înainte şi înapoi ca un elefant, dece, atunci, să pui în mişcare măselele toată ziua?".

„Pentru binefacerea pe care o procură: deşteaptă spiritul". Nu cred ca băeţii să aibă nervii încordaţi, şi totuşi nu încetează de a mesteca guma. Au pus guma pe marginea mesei pentru a o relua îndată după prânz, sau o pun sub perină, când îi întrerupe somnul. Imi este greu să mai adaog că atunci când vorbesc nu uită să mestece: vorbesc liniştiţi, cu gura plină. Este o bucăţică de gumă şi în ţeava de scurgere a apei şi nu se poate scoate afară, este o întreagă umplutură pe acoperitoare: poate că şi aceasta procură plăcere, dar mie mi se pare numai un prilej de desordine.

— „Acum exagerezi. Nu pot înţelege ce rău poate face copiilor, ca să aibă din când în când câte un pic de gumă".

— „Nici un rău, de acord! Este vorba de educaţie. Nu te-ai simţi foarte rău, dacă ţi-ar face vizită nevasta preşedintelui şi te-ar găsi pe tine şi copiii cu gura plină de gumă?".

— „O, mătuşe, ce absurditate! In primul rând..."

— „Nu, nu-mi spune aceasta, Carolino. Tu ştii foarte bine că strămoşii noştri erau în relaţiune cu preşedintele din Wasington. N'ai putea să-mi spui că nu doreşti ca fiii tăi să fie primiţi în casele cele mai bune, de familiile cele mai bune din oraş. Dece să nu-i creşti în aşa fel încât să facă întotdeauna o frumoasă impresie? Este întotdeauna mai bine, nu crezi, să-i pregăteşti ca să ştie să se învârtească în cele mai înalte situaţiuni sociale. Că nu va trebui să le ocupe într'o zi? Dece nu?

Râsgâieri

Un *tic* este întotdeauna o neplăcere atât pentru cel ce-l

are ca şi pentru cel ce îl observă. E de lipsă să veghem pentru a-l corecta de îndată ce se manifestă la copii, fiindcă întotdeauna este semn de prost gust şi câte odată este şi păgubitor.

Multe copile sunt suferinde în această privinţă, poate fiindcă nu-şi dau seama, poate fiindcă se plictisesc. Trebue să căutăm atunci cauza plictiselii pentru a o elimina.

O copilă avea obiceiul de a-şi suge buzele, şi era pe cale de a se ruina, când un învăţător, pentru a o desvăţa, îi puse înainte o oglindă şi o ţinu acolo până ce copila observă cât de urît era acel obiceiu. Şi astfel se lăsă de urîtul obiceiu.

Un copil de 13 ani începuse a ridica din umeri oridecâte ori era întrebat. Nici un fel de mustrare nu-l putu desobişnui. Deabia se ridica în picioare, ridica din umeri.

Intr'o zi, în clasă, când repetă mai mult decât alteori mişcarea lui obişnuită, o fetiţă ce-i şedea în apropiere râse şi îl imită. Şi aceasta fu deajuns spre a-l corecta.

Din când în când copilul imitează şi ticul adultului. Unele mişcări cari i-se par interesante, el le repetă până ce i se transformă în obiceiuri. Un profesor de engleză vorbea în chip afectat: ezita, căutând cuvântul potrivit şi găsindu-l, îşi continua discursul. Profesorul ştia să vorbească în chip afectat şi nu-şi dădea silinţa să-l evite, fiindcă observase că acest fel de a vorbi era atrăgător. Dar....

O fetiţă de 14 ani care frecventa clasa lui, îşi însuşi acest chip de a vorbi. Dar nereuşind a fi întocmai abilă, atrase atenţia învăţătorului care băgă de seamă că fetiţa dela un timp începuse a bâlbâi, neputând recunoaşte în această tentativă însăşi maniera lui de a vorbi.

Un copil merge regulat, în fiecare zi la gară, urmărind toate mişcările şi felul de a fi al şefului de gară. Se deprinse singur până ce reuşi să copieze perfect modelul luat. Când cei din casă descoperiră isvorul inspiraţiei lui, el îşi însuşise un obiceiu, care pentru a fi învins, trebuiră luni de trudă.

Fiecare dintre noi a întâlnit dintre acei copii teribili cari bat toba cu picioarele pe mobile, care flueră, care se dau de-a dura când ar trebui să stea liniştiţi, cari-şi rotesc ochii ca nişte cai sălbatici, care ţipă şi nu au nicicând stare.

Toate acestea sunt ticuri, ce se pot învinge uşor, dacă se aduc din vreme la cunoştinţa copilului care le-a însuşit.

(Va urma).

PĂRERI CU PRIVIRE LA UN LOCALISM EDUCATIV
IN VALEA JIULUI

(urmare)

Cu ce elemente lucrează învăţătorii?

Judecând din cele descrise mai sus, se poate bănui înainte, cam ce elemente vin pe mâna învăţătorului şi a învăţătoarei, în şcoală. Eleve şi elevi flămânzi, murdari, prost îmbrăcaţi, lipsiţi, încea mai mare parte, de cele strict trebuincioase în şcoală. Şcoala încă e în neputinţă absolută de a ajuta efectiv şi în măsură cuvenită.

Faţă de acest mare neajuns învăţătorul şi mai cu seamă învăţătoarea clasei nu poate să premeargă decât cu exemplul ei, cu exemplul curăţeniei desăvârşite din clasă. Cu exemplul împodobirii, cu cât mai mult gust a salei de clasă. Cu vizite şi inspecţii zilnice a curăţeniei corporale, a hainelor şi a pieptănatului. S'ar putea chiar să se facă lecţii directe de felul cum trebue să se pieptăne fetiţele şi cum să-şi ţină părul capului în ordine. Invăţătoarea trebue să ia contact, când numai poate şi când i-se îmbie ocazia, cu mamele elevelor sugerându-le ideia că părul este podoaba cea mai de seamă a femeii şi că este frumos şi plin de gingăşie ca mama să aibă o permanentă grijă de pieptănătura şi curăţenia ficelor ei. De reproşuri sarbede sau nervoase şi mai ales de batjocuri directe sau indirecte, învăţătoarea se va feri ca de foc şi va avea cea mai mare grijă să nu cadă în această greşală antipedagogică în care durere, cad atâţia şi atâţia membri ai corpului didactic. Se va feri învăţătoatea şi de comparaţia curăţeniei elevelor de minieri, în raport cu, aceea, a altor fete de funcţionari sau părinţi mai înstăriţi. Acest mijloc nedibaciu întrebuinţat, duce tocmai la rezultate contrare şi naşte invidie în sufletele lor, invidie care, mai este alimentată şi de alte împrejurări. In ce priveşte curăţenia clasei, trebuesc neaparat, deprinderi! E bine dacă sunt puse cât mai deseori să exercite spălarea şi curăţirea ferestrelor, a uşilor etc. Părinţilor li se va explica rostul educativ al acestor exerciţii, care nu se face pentru a scuti servitoarea şcoalei dela lucru sau pentru a uşura cheltuelile de întreţinere a şcolii, ci numai cu scop pur educativ!

M'am gândit adeseori şi la mijlocul foarte eficace, în alte părţi, de a duce elevele pe rând la gospodăria şi locuinţa învăţătoarei, unde în mod practic şi convingător să li se arate felul cum se poate ţinea în curăţenie şi bună rânduială, locuinţa şi dependenţele ei. Căci în împrejurările critice ale şcoalei noastre, nu ne putem gândi, curând, la înzestrarea şcoalei, cu rechizite mijloacele necesare învăţământului şi practicării gospodăriei lucrului de mână şi îndeletnicirilor casnice, cum ar fi: bucătării înzestrate, dulapuri cu albituri, maşini de cusut, ş. a. cum sunt provăzute aproape toate şcoalele primare, de fete, din alte ţări.

Din nefericire, între minerii din Valea Jiului, cari în mare parte au înţeles greşit dogmele socialiste, a prins proasta mentalitate după care, orice locuinţă mai bine întreţinută şi mai curată, este casă de burjui, chiar dacă locatarul este un învăţător sau funcţionar, în împrejurările actuale, de zece ori în stare mai rea relativă şi mai prost plătit decât minerul. Dacă învăţătoarea sau învăţătorul ar da ca exemplu casa sau locuinţa lor, uşor se pot aştepta să audă dela părinţii elevilor: „noi nu ne putem lua după burjui".

Aspectul disciplinar al elevilor

In ce priveşte disciplina din şcoală a elevilor putem aminti că în general, elevele şi elevii din Valea Jiului sunt curajioşi, îndrăzneţi, o îndrăzneală care de multeori bate în obrăznicie, aceasta datorită golomozului prea des al populaţiei, coloniile dese de muncitori, (casă lângă casă şi chiar mai multe familii sub acelaş acoperiş) datorită traiului lor în cete numeroase, pe străzi, fără nici o supraveghere, datorită felului de viaţă al părinţilor şi deselor certe din familie, dintre vecini şi neamuri. Fetiţa minerului ca şi copilul lui nu vin sperioşi sau timizi la şcoală, din contră, învăţătorii cei mai mulţi, la începutul funcţionării lor în astfel de şcoale, nu ştiu cum să le tempereze curajul şi zelul prea mare de a vorbi şi răspunde întrebaţi şi neîntrebaţi. Este adevărat, fetele dacă sunt despărţite de băeţi se pot disciplina mai uşor şi chiar la carte se antrenează mai cu zor; când sunt în clase mixte însă, se iau la întrecere în ştrengării cu elevii cei mai neastâmpăraţi. Şi vorbind de neastâmpăr la cei mai mulţi copii de mineri, durere, ceeace numesc eu aici neastâmpăr nu este vioiciunea, vlaga şi seva de viaţă pe care o laudă pedagogii şi ne spun că ea trebue alimentată şi desvoltată la copii. Nu! Este cu totului de altă natură! Este neastâmpărul de natură nervoasă, neurastenică, provenit din lipsa de hrană, de odihnă şi cine mai ştie din câte alte pricini şi de sigur că nici alcolul consumat în măsură prea mare de părinţi nu este străin şi lipsit dintre aceste cauze de frunte. Neastâmpărul acesta este ceva nesănătos, ceva de nerăbdare, ce nu-i dă răgaz şi paciinţă să lucreze, să termine un lucru uşor abia început. Acest neastâmpăr formează greutatea cea mai mare, cu care trebue să lucreze şi să-şi măsoare puterile învăţătorii, din această localitate. In privinţa aceasta, din proprie experienţă pot să mărturisesc că problema se prezintă totuşi mai uşor la fete, când sunt separate de băeţi fiindcă se pot ambiţiona cu mai multă uşurinţă şi legăturile sufleteşti se crează mai repede. Nu e un secret nici aceea că mamele, cari cercetează din când în când pe învăţă-

toare îşi deschid mai uşor sufletul şi se dedau confidenţelor faţă de învăţătoarea ficei sale, ceeace produce adâncă impresie asupra elevelor. In orice caz, bunăstarea şi prosperitatea părinţilor aduce cu sine şi îndulcirea purtării copiilor. Mulţumirea îi face mai fericiţi deci mai buni, după cum afirmă un filozof. Cheia de boltă aci este; munca educatorilor ar fi cu mult mai rodnică şi mai sigură, pe un ogor cu suport material strict necesar.

Diferenţele de desvoltare

Prin faptul că în această regiune minieră se încrucişează atâtea neamuri şi atâtea elemente disparate din diferitele regiuni ale ţării noastre şi chiar şi din străinătate prin felul diferit de traiu şi de hrănire, este cert că elevii şi elevele, creaturile acestor părinţi, prezintă cele mai variate aspecte sub raportul desvoltării fizice şi a stării generale a sănătăţii. Datorită acestor diferenţieri şi altor cauze, în parte, relevate mai sus, mortalitatea infantilă este foarte mare, ca şi în general mortalitatea tuturor. Este un lucru obişnuit în localităţile miniere, Petroşeni, Lupeni, Vulcan, Aninoasa, Petrila, Lonea că aproapea nu este zi să nu vezi sau să nu auzi marşul funebru al muzicilor miniere, petrecând pe cineva la groapă. Nenorocirile, cari se produc în mină, marile catastrofe miniere, cum a fost cea dela Lupeni, din anul 1922 se întipăresc şi în sufletul micilor generaţii, sau se moştenesc anumite infirmităţi cu profundele lor urmări.

Nici într'un loc poate pe întinsul acestei ţări, învăţătoarele nu se află în faţa unui aspect mai pestriţ şi mai contrastant de apariţii şi desvoltări fizice pe o gamă atât de variată. Numeros este numărul bâlbâiţilor ca şi al gângavilor, al surzilor ca şi al miopilor, al cocoşaţilor ca şi al rachiticilor, al palizilor ca şi al ftizicilor.

Având în vedere toate acestea, mai mult ca oriunde, dela învăţătoare se cer calităţi de nerv tare, de răbdare adevărat creştinească şi de calmul cel mai desăvârşit. Dacă toţi şi toate sunt grăbiţi, în aceste părţi; învăţătoarea şi învăţătorul deplin conştienţi, trebue să fie cei mai puţin grăbiţi, cei mai răbdători. Se cere răbdare şi stăruinţă îngerească pentru învingerea atâtor greutăţi şi deosebiri isbitoare.

Diferenţele intelectuale şi de temperament

Măsurători speciale de teste şi alte procedeuri din partea psihologilor sau institutelor de psihologie experimentală nu s'au

făcut încă în această regiune, nici nu s'a ocupat încă nimeni în special de această chestiune, pentruca în baza acestora să mă pot pronunţa cu mai multă hotărîre.

Experienţa noastră zilnică şi de ani îndelungaţi, cu atâţia şi atâţia copii în clasele noastre, ne arată că şi diferenţele de inteligenţă sunt mari şi variate, trecând dela o extremă la alta. Numărul înapoiaţilor mintali este excesiv de mare, aşa încât, cred că dacă acest lucru s'ar putea demonstra cu oarecare evidenţă, îndată s'ar şi pune, cu ascuţimi de necesitate absolută, problema educaţiei şi a instrucţiei copilelor şi a copiilor înapoiaţi şi abnormali. Niciunde în ţara noastră nu se impune mai mult acest deziderat educativ decât în această regiune. Dacă corpul didactic destul de numeros în aceste părţi, dar totuşi nu îndestulător faţă de marele număr de elevi n'ar fi apăsat de atâtea alte griji grele, de nevoi cari nicicând n'ar fi permis să intre în sfera lui de activitate, atunci cu siguranţă chestiunea se punea de mult. Când îţi lipsesc cele mai elementare lucruri, nu te poţi gândi la altele mai îndepărtate. Dacă îmi aduc bine aminte, se vorbia odată prin reviste că anumiţi cercetători şi savanţi români ar fi avut această nobilă intenţiune de a cerceta şi supune măsurătorilor experimentale spuza de copii, din această regiune.

Probabil că dacă s'ar face, un câmp foarte larg şi rodnic le-ar sta în faţă şi multe lucruri interesante s'ar putea afla. Invăţătorii ar fi cei mai bucuroşi de aceasta şi nu şi-ar cruţa nici un spijin şi oboseală pentru a contribui şi ei cu modestul lor concurs la desăvârşirea operei. Dar până atunci, mult timp se va scurge totuşi şi puţine nădeji ar fi ca munca învăţătorului să fie uşurată, prin selecţionarea elevilor după capacităţi şi aptitudini. Idealul învăţământului individual, al educaţiei potrivit temperamentelor şi firilor precum o cere progresul ştiinţei mai noui, este încă foarte îndepărtat şi când apare pe orizontul minţii dascălilor, acest fenomen se poate asemăna foarte bine cu cel cunoscut în natură sub denumirea de „fata morgană“, un vis frumos şi îndepărtat de mijloacele noastre de azi, care ne apare numai ca o auto-înşelare, pentru ca să ne facă mai amară deziluzia. Nici măcar alte aparate mult mai trebuincioase nu pot fi apropiate de şcoalele noastre aşa că rămâne ca învăţătoarea sau învăţătorul singuri, lăsaţi la propriile lor puteri şi la chibzuială simplă, să facă ce-or şti şi ce-or putea, ca să facă învăţământul mai activ mai atrăgător, şi mai adecuat atâtor grupe de inteligenţe pe cari le are în clasă.

Condiţiile şi sfera de influenţă a educatorilor

Din lipsa salelor de învăţământ, în cele mai multe localităţi din Valea-Jiului, învăţământul se face în chip alternativ, aşa încât învăţătoarea clasei are cel mult 4 ore, contact zilnic cu elevele, restul din zi eleva şi-l petrece în familie, pe stradă sau prin vecini. Timpul, cât învăţătoarea are elevele sub directa sa supraveghere este deci foarte minim, în raport cu restul din zi şi cu zilele când au vacanţă, când elevele stau apoi departe de şcoală. Este adevărat că şi în acest interval de timp relativ scurt, învăţătoarea bună poate exercita o influenţă mare asupra elevelor sale, mai ales dacă şi le apropie sufleteşte şi dacă le are sub mâna sa în tot timpul şcolarizării. Schimbarea deasă a puterilor didactice dela clasă la clasă şi din an în an, este spre greutatea învăţătorului şi în dauna învăţământului şi educaţiei, mai cu seamă. Schimbări de această natură n'ar fi îngăduit să se permită decât în cazuri când interese înalte ar reclama-o. Asemenea cred că iustrucţia şi educaţia fetelor este bine să se facă şi este mai eficace dacă este făcută de către învăţătoare. Pe această cale s'a pornit şi cred că este bine. In privinţa aceasta aş mai putea adăuga, din experienţele mele proprii şi din convorbirile cu alţi colegi, observaţia că, chiar şi în clasele de băeţi conduse de femei învăţătoare se remarcă o blândeţe mai evidentă şi o supunere mai spontană decât în altele instruite de bărbaţi.

Şi acum, timpul pe care învăţătoarea îl petrece, în şcoală lângă elevele sale, fiind şi scurt şi petrecut în mare parte cu predarea materialului din programă; este adevărat că tot învăţământul trebue să fie educativ; grija directă pentru educaţie şi pentru pregătirea fetiţii minerului pentru viaţă, este cu totul iluzorie, oricâtă trudă şi-ar da o învăţătoare conştientă de menirea ei. Ar rămâne atunci, ca în cursul supraprimar şi pe cale extraşcolară să se mai dea ceeace în scurtul timp de şcolarizare nu i se poate da.

Maria Lenkei.

INFLUENȚA MAGHIARA

ASUPRA ROMÂNILOR DIN PĂRŢILE UNGURENE

După retragerea turcilor, guvernul din Budapesta, găseşte în ţinutul Bihorului, părţile ungurene şi Banat, un pământ mănos, cu o populaţie deasă, bine închegată, trează şi plină de viaţă.

Populaţiunea aceasta era dornică de o cultură naţională. Guvernul maghiar din acele vremuri ajunsese la convingerea că numai ţinând cont de dorinţele românilor îi va putea apropia de planurile lui tăinuite. Terenul era pregătit. Şi nu pe nimerite, ci prin combinaţiuni.

Ca centru pentru culturalizarea maselor româneşti se alege Aradul, cu mase compacte româneşti, unde la anul 1812 se înfiinţează Preparandia (şcoala normală) în care avea să se crească noua generaţie de învăţători.

La această şcoală funcţionează primii şi vestiţii profesori plini de entuziasm: Mihuţu, Ghenadie, Popescu, Gavra, Bobeşiu, Şandor, Rusu; bărbaţi cu merite nepieritoare pe terenul cultural şi lupta pentru culturalizarea maselor româneşti din aceste ţinuturi în nemijlocita apropiere a pustei ungare, pe care trăia un popor cu un început de organizare culturală.

Poporul românesc în espansiunea lui spre apus a fost o santinelă păstrătoare a graiului românesc; ce-i drept, cu multe streinisme, dar ori-cum, a păstrat graiul veacuri dearândul şi l-a dus până dincolo de Ghiula, unde mai dăinuieşte până în zilele noastre împreună cu localitatea Gyula-vàra (Vareu) cetatea voevodului român, Gelu, pe malul drept al crişului Alb—şi până din colo de Bichis—ciaba, pe unde în sate compacte—ori amestecate cu unguri — trăiesc fraţi de-ai noştri, sub dominaţia maghiară, pe cari nu trebue să-i dăm uitării.

Guvernul maghiar avea în fruntea sa pe archiducele Iosif, palatin, care adunase în Budapesta la tipogra-

fia de stat un grup de literaţi români: Petru Maior, Roşa, Neagu, Teodoroviciu, Gojdu.

Profesorii dela preparandia română din Arad şi literaţii români de pe lângă tipografia de stat din Buda, sub patronagiul arhiducelui Iosif după o muncă neobosită, scoaseră la lumina zilei: Cronica lui Şincai, Istoria despre începutul românilor de Maior, Fabule de Ţichindeal, Biblioteca română şi Calendarul.

Archiducele îşi făcea următorul calcul: Mai bine să vă adăpaţi din cultura focarelor noastre decât să aduceţi cultura din principate şi odată cu ea influenţa românească, duşmană nouă.

Aradul devenise astfel un focar cultural al românilor din ţinuturile Mureşului, Crişurilor, şi Banatului, pe când la Bucureşti si Iaşi încă numai puţin se putea face pe atunci,

Dar ursitele neamului românesc, jucau mândra lor horă.

Relaţiunile de prietenie, a românilor cu guvernul unguresc devin tot mai defavorabile. Situaţiunea politică se schimbă tot mai mult.

In România viaţa literară, culturală, se renaşte şi începe a lua un avânt nebănuit, dar Românii din Ardeal tot nu aveau să scape aşa decurând de arhiducele Iosif şi de o anumită înrâurire ungurească.

Produsele literare ale vechiului regat, sub diferite pretexte, şi titluri, încep a lua drumul peste graniţă, spre fraţii din părţile ungurene. Guvernul dulceag de ieri, începe a-şi schimba ţinuta.

Prin ordine severe se interzice trecerea operelor literare peste graniţă spre românii din apus — Ardeal şi părţile ungurene.

Relaţiunile între Români şi Unguri, încep a se încorda tot mai mult.

Primul plan de învăţământ general şi sistematic, al ungurilor, a fost făcut tot de un român, de arhiepiscopul Nicolae Olah pe care îl pomeneşte literatura cu laudă.

Relaţiunile politice dintre Români şi Unguri s'au înăsprit tot mai mult. Ungurii, însfârşit, trec pe faţă la o crâncenă ofensivă pentru a impune, la nevoe cu forţa brachială, limba, cultura şi obiceiurile lor. Sufletul naţiei nu s'a dat nicidecum bătut. A sperat, a răbdat şi a învins. Urmele influenţei ungureşti şi ranele trecutului însă nu s'au şters definitiv. Şi aceasta-i munca ce-i aşteaptă pe dascălii din aceste părţi şi în afară de păreţii şcoalei.

Noul ministru al Instrucţiunii

In fruntea ministerului culturii naţionale a venit iarăşi d-l Dr. Anghelescu, autorul legii în vigoare şi unul care a dirigiat mai mult timp şi cu mai mult noroc soarta şcoalelor şi a învăţătorilor din această ţară.

Considerând că d-sa este unul dintre bărbaţii de stat care cunoaşte bine nevoile şcoalei primare, că are o experienţă îndelungată ca ministru şi este printre cei mai cu greutate în guvern, că este înconjurat de oameni înedajuns de iubitori ai şcoalei primare — învăţătorimea trage nădejde că, d-sa va începe să lecuiască marile răni şi dureri ale şcoalei poporului; căci frecuenţa, înzestrarea materială a şcoalelor, administrarea bunurilor lor chibzuită, gradaţiile şi avansările învăţătorilor neplătite de 2 ani, cari pe unii dintre învăţători i-a lovit nespus de crunt, dacă ne gândim că şi cele 2 curbe au lovit un salariu înjumătăţit, pe când greutăţile familiare creşteau, salariile neplătite învăţătorilor bolnavi, concediile de boală, armonizarea, şomajul tinerilor colegi, ş. a., toate, toate aşteaptă să fie cât mai urgent lecuite, căci nu se mai pot suporta mai departe.

Motivul că nu sunt bani nu se mai poate invoca, atunci când pentru alte lucruri mai puţin importante se găsesc chiar prea mulţi bani.

Este în joc viitorul ţării noastre, viitorul naţiei noastre, care numai prin şcoală şi cultură se poate ridica.

Noi dorim noului ministru să aibă şi norocul şi priceperea şi energia să ajute cât mai mult şcoala şi pe slujitorii ei.

A. M.

„Istoricul și rostul societăților"

Nu mai încape îndoială că societatea ia naştere prin grupările cetăţenilor în organizări diferite, după ideile lor, cu privire la direcţia pe care trebue s'o urmeze desvoltarea statului respectiv şi mijloacele cele mai potrivite, de-a uşura şi grăbi acea desvoltare.

Gruparea cetăţenilor sub diferite forme şi în diferite scopuri, este un fenomen social, care când îl analizăm se descompune într'o sumă de acte psihice individuale.

La temelia oricărei grupări, stă hotărîrea conştientă a fiecăruia din membrii săi de-a urma o anumită direcţie, de-a tinde, adecă, la realizarea unui anumit scop, pe anumite căi.

Societatea este ca şi fiinţa omenească care mai înainte de toate este o asociere de organe şi funcţiuni, cari dau prin cooperare o unitate vie „omul".

Dacă apropiem două picioare, două mâini, un cap şi un trunchiu, ajungem să creem o formă materială; nu însă şi-o fiinţa organică.

Dacă însă aceste organe stau între ele în acea relaţiune reciprocă numită ,,viaţă" puţin importă dacă ele sunt aşezate simetric, unele faţă de altele, sau dacă alcătuiesc o formă regulată.

Dacă funcţiunile vitale, adică viaţa e cu putinţă, oricare ar fi aşezarea organelor, colaborarea lor face să răsară o conştiinţă colectivă şi sprijinul pe care şi-l dau unul altuia, alcătuieşte viaţa unui organism.

Pe această colaborare şi pe acest sprijin este întemeiată societatea.

Organele sale, sunt închegate de o ţesătură vie de legi, de obiceiuri şi de tradiţii şi această legătură, menţine stabilitatea între organe, cu aceiaşi forţă de legătură între ele, cu care sunt asociate părţile componente ale unei fiinţe organice, vii.

Individul şi colectivitatea îndeplinesc în cadrul acestei structurii sociale, aceleaşi funcţiuni pe cari celulele şi organele le au în viaţa totală a unui corp organizat.

Spre a ne da mai bine seama de starea evolutivă prin care a trecut omenirea dela fiinţa ei până la formarea în marea societate de azi, voiu începe cu individul când se găsea în prima fază a creiaţiei sale.

Preistoria omenirei ne arată trei epoce.

1) Sălbătăcia cu

a) Treapta de jos în prima fază, ne arată copilăria neamului omenesc care trăind în parte prin copaci, parte prin pădurile tropicale sau învecinate cu ele.

Hrana din acele timpuri era: fructe, nuci, rădăcini.

b) Treapta de mijloc începe cu întrebuinţarea pentru hrană a peştilor, raci, scoici şi alte animale de apă; şi cu întrebuinţarea focului.

Focul şi hrana sunt strâns legate între ele, deoarece abia acum a putut servi ca hrană peştele cu ajutorul focului.

Noua hrană îi făcu pe oameni să nu mai depindă de climă şi localitate, ci, înaintând dealungul ţărmului mărei şi râurilor, putură să întindă sălbătăcia aproape peste tot pământul.

Odată cu născocirea primelor arme (măciuca şi lancea) a luat naştere vânatul.

Aceasta însă n'a durat mult deoarece odată cu aceste născociri lumea se înmulţea, mijloacele de hrană se epuizau şi nesiguranţa hranei permanente dau loc la antropofagie (oamenii se mâncau între ei, fapt ce se petrece şi azi la o parte din Australieni şi polinesieni cari şi acum sunt încă pe aceiaş treaptă de sălbătăcie).

c) Treapta de sus; începe cu născocirea arcului şi săgeţii, cu ajutorul cărora, vânatul deveni un mijloc regulat de hrană, iar vânătoarea una din ramurile muncii (cum sunt vânătorii noştrii de azi).

Tot în această treaptă începe împletitul cu mâna a firelor de coaje, coşurile de papură şi altele.

Omenirea îşi încheie astfel fazele sălbătăciei şi păşeşte mereu spre mai departe desvoltare şi civilizaţie.

2) Barbaria cu

a) Treapta de jos; începe cu întroducerea olăriei, care dovedeşte existenţa a mai multor cazuri, când vasele împletite sau de lemn se acopereau cu lut pentru a rezista la foc.

Incepe îmblânzirea animalelor şi cultivarea plantelor. Lumea veche Asia, Africa şi Europa, adică cea de răsărit, avea tot soiul de animale, iar lumea nouă Americele sau cea de apus, avea foarte puţine animale însă în schimb avea multe plante hrănitoare, printre cari cea mai de seamă era porumbul.

b) Treapta de sus; începe în lumea veche cu îmblânzirea animalelor, iar în lumea nouă cu cultura plantelor hrănitoare.

Domesticirea animalelor şi creşterea vitelor, în ambele continente au dat naştere la alcătuirea turmelor, mai cu seamă prin locurile ierboase ale mărilor şi râurilor.

c) Treapta de mijloc; începe cu topirea minereului de fer.

3) Civilizaţia începe cu născocirea alfabetului în orient şi face un pas gigantic prin descoperirea tiparului în occident.

4) Apare plugul tras de vite şi cu aceasta, o mulţime de mijloace de traiu prin stârpirea pădurilor şi prefacerea lor în ogoare şi păşuni.

Deci omul chiar în stare de sălbătăcie şi barbarie a trăit în *societate*, strânşi legaţi între ei pentru a se apăra contra fiarelor şi duşmanilor.

Omul este atras către semenii săi de către o putere misterioasă şi puternică, care este una din legile lumei şi care împinge una spre alta; fiind de aceiaş natură.

Ca individ omul este egoist, el reduce totul la el însuşi şi practică lupta pentru viaţă împotriva semenilor deveniţi duşmani prin ură şi preversitate.

Ca fiinţă socială el practică împreună cu semenii săi deveniţi auxiliari şi prieteni asociaţia pe viaţă.

Cea dintâiu grupare socială a fost „Clanul" (o grupare de bărbaţi şi femei, cari se considerau rude).

Membrii unui Clan locuiau împreună şi se considerau membrii unei aceleiaşi familii, între ei exista o solidaritate desăvârşită şi îşi recunoşteau obligaţia de ajutor reciproc.

Din clan ia naştere familia, ginţile, fratriile, triburile.

Fiecare trib în afară de locul pe care şedea, mai avea şi un teren întins pentru vânat şi pescuit.

In jurul locului ocupat de trib era o fâşie de pământ neutră, care ajungea până la terenul tribului apropiat.

Pământul aslfel mărginit prin graniţe nesigure era apărat contra năvălitorilor.

Triburile aveau denumiri după zeul în care credeau. Mai târziu au fost înlocuite de denumiri istorice (Germani, Celţi, Gali) şi aceasta, din cauză că un trib era numit de cele vecine, cu alt nume decât cel întrebuinţat de el singur. In acest chip s'a format naţiunile şi popoarele.

După cum am văzut pământul devenise proprietate privată pe familii, fratrii, triburi apoi popoare.

Bogăţiile începură a se înmulţi. Pe lângă vite şi porumb se cultiva grâu, vin, untdelemnul şi alte.

Acum începe şi comerţul. Odată cu comerţul apare acapararea de bogăţii şi oamenii încep să-şi vândă pământul între ei.

De aci se nasc certele între triburi, aşa că se orânduieşte o administraţie centrală, care a fost încredinţată mai multor oameni sub denumirea de „sfat" (cum ar fi azi consiliul comunal) aleşi din toate triburile vecine.

In chipul acesta izvorî un drept public care stătea deasupra obiceiurilor ginţilor şi triburilor. Cetăţeanul avea acum anumite drepturi iar poporul se împărţi în trei clase: Nobili, Agricultori şi Meseriaşi.

Nobilii aveau dreptul să ocupe slujbele ce se înfiinţau, iar cele 2 clase, trebuia să i se supună lor. Din această cauză, încep luptele pentru răsturnarea formelor sociale de până acum, totuşi nu putură să facă nimic deoarece nobilii erau uniţi între ei, apoi ei aveau şi banii, aşa că ei deveniră mai puternici ca ceilalţi şi astfel luă fiinţă statul.

Am văzut că societatea se înfăţişează ca o unitate vie, deci numai societatea are o valoare. Ea este ca orice fiinţă trăitoare, este compusă dintr'un suflet şi dintr'un corp pe care natura le-a destinat ca unul să comande celălalt s'asculte. Sufletul comandă corpului ca un stăpân sclavului său, iar priceperea comandă instinctului ca un monarh supuşilor. Deci individul trebue să se supună societăţii, singur neavând nici o valoare reală, întrucât omul individual nu se reproduce singur; deoarece reproducerea are nevoe de concursul a doi indivizi asemănători, din care puncte de vedere separaţi, nu sunt de cât organisme mutilate, destinate să dispară fără a lăsa nimic din ei; însă uniţi formează un tot durabil care păstrează societatea şi perpetuiază specia.

Ţinta asociaţiei este apărarea de duşmani, creşterea copiilor şi un traiu mai bun, mai comod, mai uşor.

Timpurile trăite de noi, sub povara aşteptărilor de mai bine, au sfărâmat, în mare parte, energia noastră. Pentru a putea ieşi din acest impas trebue mai întâiu să nu ne pierdem credinţa în Dumnezeu şi în virtuţiile noastre strămoşeşti, ci din contră să ne unim cugetele şi simţirile muncind fiecare la locul lui pentru prosperitatea întregii societăţi româneşti a cărei membrii suntem toţi Românii.

Pentru a putea lupta cu folos trebue să facem uz de două arme: înţelepciunea şi raţiunea. Am luat ca mijloace de luptă aceşti doi factori principali pentrucă fără dânşii ne du-

cem la pieire. Şi ce ne comandă ei? Aceia ce am văzut că se bazează pe însuşi instinctul nostru, ne cere imperios să fim sociabili. Sociabili în înţelesul de a ne organiza cât mai bine şi din toate punctele de vedere. Să ne organizăm în societăţi cooperative, economice, patriotice, religioase, sportive şi societăţi culturale, căci folosul nostru ca naţiune depe urma acestor organizări ar fi imens. Aşa sunt organizate toate ţările culte ale apusului. Făcând şi noi ca ele am ajunge acolo unde nizuim, să fim adevăraţii reprezentanţi ai culturii latine în orient.

Dubenschi D. Octavian
Invăţător Director
Cugir

O prietenă a copiilor

Ţările nordului, cu obiceiuri şi rezultate educative cetăţeneşti, cari la noi, povestite numai, constitue basme şi minuni, ne-au dat în trecutul apropiat pe nemuritoarea învăţătoare *Ellen Key*, care prin scrierile sale pedagogice, prin curentul reprezentat de ea şi mai cu seamă prin acea epocală scriere, *„Secolul copilului"* a atras luarea aminte a întregii lumi civilizate asupra copilului, pricinuind cu totul schimbate şi radicale atitudini faţă de fiinţele în devenire şi a dat naştere la atâtea şi atâtea aşezăminte de educaţie în ajutorul şcoalei, acest nord, cu virtuoşii lui cetăţeni, exemple de caractere şi de oameni morali, — ne-a dat şi pe celebra scriitoare *Selma Lagerlöf,* cunoscută la noi ca şi în lumea întreagă prin scrierile ei pentru copii, dintre care cea mai cunoscută la noi este *Nils Holgerson* ca şi a doua călătorie a lui Nils, atât de gustate de copii, cu un miez şi formă atât de educative şi atât de recreatoare moraliceşte, încât e păcat ca această operă să nu treacă prin mânuţele a cât mai mulţi copii.

Scriitoarea, încă dela întâia ei lucrare, descrierea unei legende, a devenit celebră în lumea întreagă şi a fost încununată de premiul Nobel.

Acum când scriitoarea aceasta a împlinit 75 ani de ani de viaţă şi o lume întreagă de admiratori şi prieteni îşi îndreaptă gândul spre a o sărbători, marea prietenă şi povestitoare a copiilor cere tuturor celor de mai sus, ca să lase la o parte sărbătorirea şi banii aceştia, mai bine să se dea pentru săraci şi pentru instituţii educative pe seama copiilor cari au nevoe de aceasta.

a. d.

PENSIONARII NOŞTRI

AUREL NANA

La 1 Sept. 1933 a eşit la pensia binemeritată vrednicul coleg *Aurel Nana* după 36 ani de serviciu, început în comunele Băeşti (1897—98) şi Baiabârz (până la 1900). în această din urmă comună a fost cel dintâi învăţător, înainte de aceea nemai existând şcoală, acolo.

d. AUREL NANA

Dela 1900 până la anul 1929 a funcţionat la Petrila ca director, administrând 4 şcoale şi 3 grădini de copii (în anul 1924 aceste şcoale au fost descentralizate). La 1 Dec. 1918, colegii d-lui Nana, în număr de 32, au părăsit posturile lor, refugiindu se, iar d sa a rămas pe loc, organizând şcoala cu puteri didactice româneşti trimise de Consiliul Dirigent de pe atunci şi desvoltând-o până ce a ajuns să aibă 28 învăţători şi o conducătoare de grădini. A înfiinţat o şcoală de ucenici românească şi a fost deseori consilier comunal.

Stimat de toţi cei ce l au cunoscut, a părăsit Valea-Jiului la 1929, lăsând unanime regrete şi a trecut la Cluj Şcoala No. 1, cu 16 puteri didactice, pe care

încă a administrat-o ca director delegat. Acum, la cerere proprie trece în pensie ca unul ce şi a făcut datoria cu vârf şi are mândria că pretutindeni pe unde a trecut a făcut numai cinste şi fapte vrednice de laudă. A încheiat o carieră frumoasă, iar pentru timpul de odihnă noi îi dorim pace, sănătate, mulţumire şi să nu-şi uite nici de noi cei tineri cari am fost alături de dânsul.

VERONICA NANA

d-na Veronica Nana

Alături de soţul d-sale de mai sus, d-na Veronica Nana, ca vrednică soţie a dat tot sprijinul său soţului în bogata şi rodnica sa activitate şi a condus grădina de copii încredinţată d-sale, făcând serviciu neîntrerupt în Petrila dela 1908 până la 1929 şi deatunci până acum în pragul pensiei la Cluj. Ii dorim aceleaşi urări de bine ca şi soţului d-sale.

RECENZIE

Cezar Petrescu: „Apostol“ roman. Valorosul şi fecundul romancier, d. Cezar Petrescu, şi-a fixat o clipă atenţia de scriitor, asupra vieţii atât de plină de sbucium a adevăraţilor sacrificaţi pe altarul ridicării din beznă, a satelor. Gestul d-lui Cezar Petrescu dovedeşte marele merit pe care dascălul d-sale l-a avut în formarea sufletească a aceluia, care a ajuns să fie mândria literaturii româneşti. Căci nu altfel decât merit se poate chema faptul că a ştiut să pătrundă în sufletul copilului de eri, în aşa fel, încât recunoştinţa să nu fie floare ofilită, în sufletul

marelui scriitor de azi. Dedicaţia pe care o face d. Petrescu, memoriei dascălului său, cetită fiind de către un dascăl, este pentru aceasta un prilej de adânci şi răscolitoare emoţii. Sămânţa sămănată de către dascălul Nicolae Apostol, a căzut în cea mai fecundă humă ; şi, care e numărul acelor fericiţi dascăli, care să aibe norocul unei atari recunoştinţe?

Semnalând apariţia acestei cărţi, oglindă vie a destinului nostru dăscălesc, să facem o mică incursiune în desfăşurarea acţiunei romanului.

Nicolae Apostol, tânăr absolvent al şcolii normale, — prototipul de totdeauna, a dascălului tânăr, plin de entuziasmul cu care-l îmbogăţeşte şcoala, pe aproape fiecare, — îşi începe activitatea în mediul cel mai neprielnic, oricărui elan. Dar desamăgirea, disperarea, nu-l face rob ; deasupra oricărei neisbânzi se ridică forţa sufletului său, tăria convingerii în idealul ce urmăreşte. Sat mizer, cu o şcoală 'n şubrede proptele, gata, gata să i se dărâme vreun perete, oameni convinşi că numai aşa poţi ajunge ceva, dacă „te dai pe brazdă", dacă eşti „de-al conului Lăscărică" ori „de-al lui Mecşulescu", personalităţile politice proeminente, ale ţinutului. Faţă de împrejurările acestea potrivnice se isbeşte şi de prejudiţia creiată de memoria înaintaşului său, Colibăşanu, care a lăsat în urmă-i simpla amintire de beţiv şi om imoral. In realitate, un biet învins. Incercări de reabilitare a şcolii atât morală, cât şi materială, par deci înainte încununate de eşec. Mai ales că deasupra acestor realităţi se ridică mentalitatea proprietarului atotputernic în sat: „ţăranului nu-i trebue nici şcoală, nici carte, ci numai stăpân". Anul precedent, 1907, e prea bogat în amintiri, pentru a fi uitat chiar şi de omul de cultura şi sufletul lui Lascăr Sofian

Totuş, felul cum Nicolae Apostol îşi înţelege menirea „cerbicia" acestuia îl impresionează în tainiţele sufletului şi-l determină pe moşier, să-i dea posibilitatea acestui dascăl entuziast să poată obţine măcar repararea unui locaş de şcoală, unde să poată munci. Şi pentru a nu crede în o capitulare a principiilor sale, Sofian spune dascălului că o face numai pentru el, învăţătorul. Iar pretenţiile să nu şi-le înaripeze, la gândul că l-ar fi ajuns

pronia binevoitoare a atotputernicului locului. Prin perseverentă tărie de suflet şi caracter şi mai ales prin nerenunţare la idealul ce urmăreşte, Nicolae Apostol ajunge să-şi câştige consideraţia oamenilor, dragostea copiilor. Frământările propriului său suflet, nu interesează pe nimeni. Are — fără îndoială — omeneşti poticniri, dar tocmai aceasta-i da prilejul răscolirilor de conştiinţă şi cu o nouă forţă, continuă munca sa de apostol.

Idealul său, o şcoală nouă, atâtea şi atâtea posibilităţi de ridicare a stării morale şi materiale a săteanului, îl stăpânesc pe Nicolae Apostol, cu toată tăria unei obsesii ce se ridică deasupra oricărui insucces, deasupra oricărei sângerări Stimulent mai puternic găseşte în identitatea de ideal a tovarăşei sale de viaţă, pe care destinul i-o trimite în persoana unei învăţătoare. Aceasta, prin spiritul ei intrepid, aduce în singurătatea de viaţă şi ideal a lui Nicolae Apostol, darul tovărăşiei preţioase.

Dar dacă nădejdea realizărilor îl fac pe Nicolae Apostol, îndrăsneţ cu viaţa, nu întârzie atâţia factori externi, care să i întunece lumina şi să-i îngreuneze munca. „D-l revizor" cu „teoriile" sale, politicienii, care nu pot concede ce înseamnă a nu putea acţiona contrar convingerilor. Un dascăl e prea îndrăsneţ dacă nu e argatul politic al vreunui domn Necşulescu ori al prefectului Emil Sava! Meritele activităţii sale dăscăleşti nu sunt decât în dependenţă de aportul adus pentru reuşita intereselor politice a unui „şef" oarecare. „Politica" sufletului dăscălesc, politica şcoalei, ce-i aceasta?! Cât de minunată plasticizare a mentalităţii „politicianilor" noştri rurali şi urbani, ne oferă d. Cezar Petrescu.

Ţara şi societatea noastră îşi vor avea întotdeauna pe Nicolae Apostolii săi, în majoritatea numărului din suma totală a dascălilor acestei ţăţi. După cum îşi va avea şi pe Lascăr Sofianii, Necşuleştii sau Emilii Sava, ai săi. Şi până când se va ajunge la extirparea mentalităţii acestora, până atunci Nicolae Apostolii acestei ţări vor avea numai pe jumătate bucuria realizării idealului lor. Soarta lor va fi mereu soarta aceluia, care va creşte 'ntotdeauna copil străin, la căldura inimei sale; al său propriu fiind cuprins de gerul nefiinţei.

Dar marea învăţătură, marele sprijin moral pe care

d, Cezar Petrescu ni l oferă prin cartea D-sale, e tocmai aici. Ne aminteşte că Nicolae Apostolii nu dispereazã, nu îngenunchează, nu lasă lucru neisprăvit, din frământarea mâinei lor.

Dacă D-l Cezar Petrescu ar fi scris un tratat de pedagogie teoretică, pentru a arăta rolul dascălului, n'ar fi realizat un atare succes moral, cum realizează prin plasticizarea vieţii dăscăleşti, din romanul D-sale. De aceia consider ca o îmbogăţire a bibliotecii oricărui dascăl şi 'n cinstire de sine, dacă această carte nu va lipsi din casa niciunui învăţător.

D. Cezar Petrescu va fi primit, fără îndoială, elogiul competenţilor, pentru valoarea literară a scrierii D sale. Dar nu va fi de prisos să adăugăm şi noi, acelor elogii, prinosul modest al sufletului de dascăl, pe care-l face să vibreze cu fiecare pagină din cartea D sale.

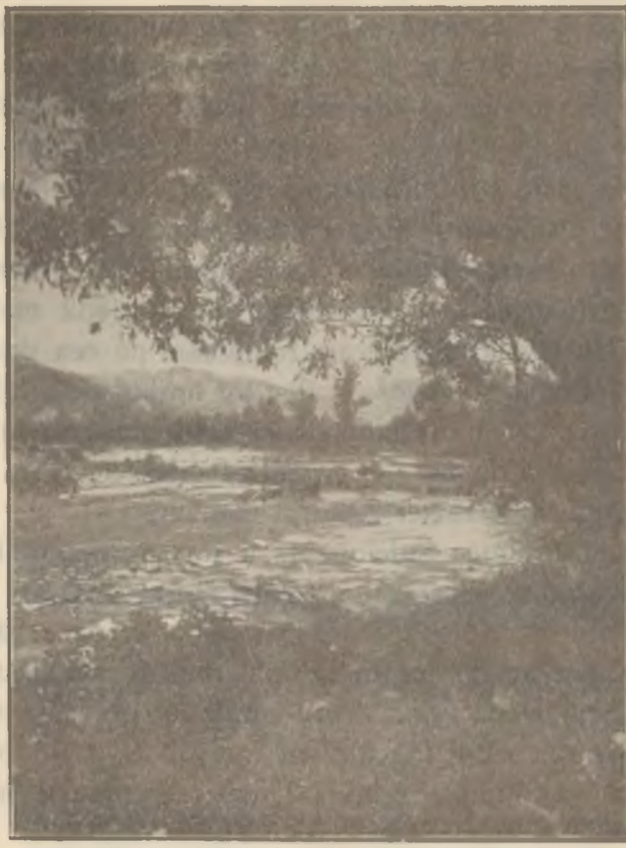
V. Mărgineanu.

Din frumuseţile judeţului nostru

Dăm mai jos două clişee, care ne înfăţişază două privelişti de rară frumuseţe de pe malurile Jiului, înainte de intrarea sa în minunatul defileu al Surducului (Lainici), pe unde se speră să se înceapă încurând lucrări pentru facerea liniei ferate atât de mult aşteptate între Livezeni şi Bumbeşti, ca să lege Hunedoara cu Gorjul.

A D

PENSIONARII NOȘTRI

Petru Aslan, din comuna Căinelul de jos, cu data de 1 Sept. 1933 a eşit la pensie după o activitate rodnică de 35 ani de muncă în şcoală.

A fost printre cei dintâi pioneri cu curajul de a fi putut să împlânte primul ţăruş, primul far de lumină, pe ţărâmul cultural din aceste locuri, unde acum 30 – 40 ani era aproape totul lăsat în voia soartei. Pensionatul a ştiut să-şi facă un cult din împlinirea datoriei. A întemeiat în comunele unde a funcţionat, centre de cultură ale şcoalei şi chiamă la o viaţă nouă de propăşire naţională, tine-

rele vlăstare dornice de cultură. In tot cursul funcţionării a ştiut să-şi cinstească catedra. Era cumpătat şi modest punctual, conştiincios şi cinstit, dar mai presus de toate, iubitor de adevăr şi dreptate, pentru care a fost mult iubit de colegi cât şi de superiori. A desfăşurat o activitate de toată lauda, îndemnă pe toţi la fapte bune.

Dar pensionatul nu s'a mărginit numai la misiunea didactică a învăţătorului, a făcut mult şi în domeniul activităţii extraşcolare. La insistenţa sa s'au clădit mai multe localuri de şcoală, dintre care remarcăm pe cea dela Fornădia şi Căinelul de jos. A fost tot timpul dela înfiinţare şi până'n prezent preşedintele cercului cultural învăţătoresc „Căinelul de jos“. A organizat diferite serbări şi manifestaţiuni cu caracter cultural românesc.

Pentru munca îndelungată a fost în mai multe rânduri decorat de către onor Minist. Instr. Publice. A fost unul dintre merituoşii dascăli Ardeleni şi dacă vălul uitării se aşterne din ce în ce mai mult şi mai greu, peste vremelnicia vieţii, sunt virtuţi anumite, pe care vremea le prinde din când în când în mrejele ei, şi le redă la anumite răstimpuri, reînviind ca exemple vii în calea viitorimii.

Pilda vieţii lui curate, este îndemn pentru noi cei care-l cunoaştem şi i-am auzit vorba, sfatul, şi l-am văzut muncind, rugând pe bunul Dumnezeu să-i dea şi de aici înainte ani mulţi şi fericiţi spre a fi folositor atât nouă cât şi neamului întreg.

Pascu Ioan, înv.

CRONICA MARUNTA

— *Cercurile culturale regionale* anunţate pe data de 17 Decembrie a. c, s'au amânat până la o dată ce se va comunica ulterior.

— *Premiile Arhivei de Folklor* ale Academiei Române pentru culegerea de literatură poporană s'au dat şi anul acesta. Cei mai mulţi dintre premiaţi sunt învăţători, o nouă dovadă că luminătorii satelor sunt la datoria lor şi în privinţa aceasta.

— *Monumentul lui Ciprian Porumbescu* a fost desvelit la Suceava. Vestitul compozitor muzical pe lângă domeniul acesta pe care l-a ilustrat cu rarul său talent, a fost un bun slujitor al şcoalei primare, deci un vrednic înaintaş al nostru.

— *Liga antirevizionistă.* Ca o reacţiune împotriva manifestaţiilor de ostilitate faţă de hotarele noastre, s'au pus bazele Ligii antirevizioniste în care trebue să activăm cu toţii cot la cot.

— *Conferinţa cu organele de control.* D-nul Anghelescu, Ministru Instrucţiunii a ţinut o consfătuire cu organele de control ale învăţământului primar, arătându-le situaţia învăţătorilor din ţară şi cerându-le să pedepsească aspru pe membrii corpului didactic cari pleacă dela şcoală neţinându-şi orele regulat.

— *Buletinul Cărţii Româneşti No. 11* pe lângă alte noutăţi ale tiparului aduce şi o lungă şi aleasă listă de cărţi pentru copii, cari se pot da ca daruri de sărbători.

— *In şedinţa cercului cult. Orăştie* ţinută la 4 Decembrie 1933 în afară de programul şi itinerarul de muncă, la care s'au angajat cu frumoase conferinţe şi lecţii practice, colegii: Creţu Fleşeriu, Cioroianu-Cimponeriu, N. Todor, R. Dănilă, d-na Emilia Ivascoiu ş. a., s'a hotărît înfiinţarea unui cor de învăţători, aranjarea unei mari serbări câmpeneşti şi s'au făcut mai multe propuneri bune, dintre cari remarcăm pe aceea, ca să se ceară Onor. Minister să distingă pe colegii, cari se remarcă în acti-

vitatea cercurilor culturale, s'au să-i remunereze cu cărţi pedagogice sau de cultură generală.

— *Voinţa şcoalei* Numărul din urmă ne face surpriza câtorva valoroase articole tratând chestiuni bine studiate cum sunt: *„Raporturile dintre Asociaţie şi Ministerul Instrucţiunii“*, semnat de d-l Eusebie Braha din Cernăuţi, *stârpirea analfabetismului* nesemnat şi *Ce aşteptăm dela noul guvern* de Epifanie Rodinciuc.

— *Casa corpului didactic* anunţă pe membrii săi că, alegerile pentru consiliul de administraţie şi comisia cenzorilor, ce urmau să se facă la 19 Nombrie a. c., au fost suspendate prin deciziunea d-lui ministru al instrucţiunii publice, numindu se o comisiune interimară compusă din d-nii: I. Valaori, profesor universitar, St. Pop, profesor secundar şi directorul colegiului „Sf. Sava“; D. V. Ţoni, institutor şi preşedintele Asociaţiei generale a învăţătorilor, membri în consiliul de administraţie şi d. Gh. V. Constantinescu, profesor de matematici, ca cenzor.

— *La ministerul instrucţiunii* s'a înfiinţat un oficiu de legătură cu ministerul apărării naţionale, care se va ocupa cu toate chestiunile cari interesează şcoala şi armata, de ex.: situaţia militară a membrilor corpului didactic, pregătirea preregimentară, etc.

Ministerul apărări a delegat un ofiţer superior care va lucra la minister în strânsă legătură cu direcţiile de învăţământ.

— *D-lui Dumitru Vlădoianu* inspector de circ. în Gorj. i s'a aprobat să abiă sub controlul său şi judeţul Hunedoara. De câteva săptămâni domnia sa şi activează în judeţul nostru.

— *Anularea transferărilor făcute prin anuar.* Transferările făcute şi publicate prin anuarul ministerului s'au anulat şi posturile se vor publica vacante.

— *Noi subrevizori de plasă.* Au fost numiţi subrevizori şcolari d-nii : Ioan Micu, Vasile Greavu, amândoi cunoscuţi tuturor colegilor ca învăţători de frunte şi colegi nedesminţiţi.

— *Noul revizor şcolar.* Judeţul Hunedoara, în urma schimbării de regim şi a plecării din fruntea revizoratului a d-lui I. Macarie, care a fost într'adevăr un bun coleg şi un organ de control inesceptionabil pentru care îi suntem recunoscători, vine d-l *Ion Popovici*, director şcolar din Deva, cunoscut iarăşi tuturor colegilor ca om ponderat, bun şi priceput coleg.

Salutând venirea d-sale în fruntea judeţului atât învăţătorii cât şi instituţiile lor, asoc., fondul de ajut. ş. a. cred că se vor bucura de sprijinul d-sale binevoitor.

— *Dnu-l Constantin Stan* inspector şcolar din Sibiu a fost delegat inspector general şcolar. Domnia sa, cunoscut cetitorilor nostri atât din inspecţiile făcute în acest judeţ acum câţiva ani, cât şi din scrierile şi articolele d-sale, este un prieten şi un sprijinitor al revistei noastre.

Distincţia ce i s'a acordat decurând, ne bucură şi o salutăm.

— *Revizuirea nedreptaţilor.* Ministerul instrucţiunii a dat decurând o ordonanţă prin care dispune ca în fiecare judeţ să se institue câte o comisiune compusă din inspectorul de circ, revizorul şcolar şi un membru al corp. did. primar delegat de către Asoc. generală a învăţătorilor, cari vor cerceta *numirile, detaşerile şi transferările* făcute ilegal. Cei cari se socotesc nedreptăţiţi se vor adresa în scris acestei comisii arătând în ce constă nedreptatea ce li s'a făcut.

Tot în acest scop s'a instituit şi în minister o comisie compusă din d nii *Nicolaescu şi* G. *Costescu* şi un delegat al Asoc. Invăţătorilor.

— *D l Ţoni, preşed. Asociaţiei în audienţă la ministrul Instrucţiunii.* D-l preşedinte al Asociaţiei Generale

s’a prezentat în audienţă d lui Dr. Anghelescu, ministrul Instr. arătându-i doleanţele înv. începând dela neplata gradaţiilor şi avansărilor până la plasarea colegilor fără posturi. D-l ministru a promis că le va satisface pe unele, fiind un drept al învăţătorilor. Chestiunea restanţelor însă o va mai studia.

— *Noutăţi şcolare din alte ţări.* Din America se anunţă că în urma crizei financiare s’au închis o mulţime de şcoale, iar învăţătorii lăsaţi pe seama comunelor nu şi-au primit salariile întregi în bani, ci o parte numai în bonuri pe care nu le pot valorifica.

— *In Iugoslavia* s’a introdus un nou obiect de învăţământ: *„Cunoştinţe asupra vieţii economice“* a cărui scop este să dea elevilor noţiunile practice asupra mediului în care au să trăiască.

— *In Turcia.* Provincia Smirna a adoptat *un plan de 3 ani* de luptă împotriva analfabetismului. S’au construit 150 şcoale în diferite localităţi; Guvernul a dat mâna de lucru specializată, mobilierul; populaţia satelor a dat lucrătorii nespecializaţi, materialul de construcţie şi terenul, în aşa fel ca pe lângă fiecare şcoală să fie o curte de joc şi o grădină şcolară de experienţă. După 3 ani fiecare din cele 666 de comune ale provinciei va trebui să-şi aibă şcoala sa.

(Din „Bulletin du Bureau International d’Education“)

Clasa IV B. *a apărut Nr. 8, anul II al revistei „Cl. IV B.“, care în afară de obişnuitele articole pentru copii şi numeroase clişee, mai are şi o anexă pentru învăţători*: „Curentul activ“, *cu articole semnate de d-nii Cadarin, Dr. Axente Iancu, N. Ivan, prof. S. A. Joia ş. a.*

Adresa revistei: Clasa IVB., Cluj, str. Fântânele No. 55.

DELA ADMINISTRAȚIE

Domnii colegi mai jos însemnaţi şi-au achitat abonamentul pe întreg anul şcolar 1932—1933.

Constantin Drăguţ, învăţător Petroşani a achitat restul de 50 lei. Domnii C. Căplescu, învăţător Boia, jud. Arad şi Profesorul Alex. Iosof, directorul gimnaziului mixt Sălişte şi-au achitat întreg abonamentul câte 100 lei de persoană.

Prin D-l *Traian Lupea*, învăţător director Cugir am primit 882 (opt sute optzeci şi doi) lei pentrn 18 învăţători din circ. de plată No. XI Cugir. Rata a II-a.

Adresa destinatarului:

D. Nicolae Beu[illegible] Înv.
Subrevizor școlar
Com. Sibiel

Jud. ~~Hunedoara~~ Sibiu p. Săliște

SĂLIȘTE
B -9 IAN 934
JUD. SIBIU

— TARGU-JIU —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «NICU D. MILOȘESCU»
— 1933 —